

مردم‌شناسی کوغز

مؤلف:

بهار سیمپور

ناشر:

مرکز کرمان‌شناسی با همکاری بنیاد ایران‌شناسی

سرشناسه: سلیمی پور، بهاره، ۱۳۷۰ -

عنوان و نام پدیدآور: مردم شناسی گوغر / مولف بهاره سلیمی پور.

مشخصات نشر: کرمان: مرکز کرمان شناسی؛ تهران: بنیاد ایران شناسی، ۱۳۹۷. مشخصات ظاهری: ۲۷۶ص

شابک: ۹-۵۴-۶۱۷۴-۶۰۰-۹۷۸ وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: گوغر (کرمان) موضوع: Gugher (Kerman, Iran)

شناسه افزوده: مرکز کرمان شناسی رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ س ۸ و / ۲۱۱۷ DSR

رده بندی دیویی: ۷۲۳۸ / ۹۵۵ شماره کتابشناسی ملی: ۴۸۷۸۵۰۱

عنوان کتاب: مردم شناسی گوغر

مؤلف: بهاره سلیمی پور

ناشر: مرکز کرمان شناسی با همکاری بنیاد ایران شناسی

مدیر مسئول: سیدمحمدعلی گلابزاده

شماره انتشار: دویست و هشتاد و یک (۲۸۱)

تنظیم و صفحه آرایی: لیلا گهرگزی

طراح جلد: مهسا مهراب پناه

شابک: ۹-۵۴-۶۱۷۴-۶۰۰-۹۷۸

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۸

قیمت: ۳۰۰۰۰ ریال

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: هنگام

حق چاپ برای ناشر و مؤلف محفوظ است

فهرست مطالب

۱۱.....	مقدمه ناشر
۱۳.....	پیش‌نار مؤلف
۱۷.....	فصل اول : کلیات
۱۹.....	بیان موضوع
۲۱.....	فصل دوم : موقعیت جغرافیایی گوغر
۲۳.....	وجه تسمیه گوغر
۲۴.....	موقعیت جغرافیایی بافت - گوغر
۲۴.....	موقعیت سیاسی و طبیعی گوغر
۳۵.....	منابع آب دهستان گوغر
۳۶.....	۹۰ پارچه آبادی گوغر
۳۷.....	گنبدیمو
۳۸.....	کَهِک اسفیج
۳۸.....	بید کُردوویه
۳۹.....	بُنْدَر
۴۰.....	خفَریز
۴۰.....	چهار طاق
۴۱.....	رستاق
۴۲.....	جوکار
۴۳.....	هنکائی
۴۴.....	گنبدان

۴۵	گودال های اول و دوم
۴۷	ابلق آباد
۴۸	هارموتیه
۵۰	فصل سوم : فرهنگ، آداب و رسوم و ادبیات شفاهی گوغر
۵۳	فولکلور
۵۴	مراسم عید نوروز
۵۵	حاجی بیروز، آتش افروز
۵۵	کردو بانو
۵۶	خونه تکونی
۵۶	اصلاح سروصورت و حمام فتن
۵۷	شب غلفه «عرفه»
۵۷	سفره هفت‌سین
۵۸	سبزه بدر
۵۸	آیین باران خواهی
۵۹	جشن چهارشنبه‌سوری
۶۰	فال مهره چهارشنبه‌سوری یا شب چله
۶۱	فولکلور مراسمی زمستان
۶۱	شب چله (شب یلدا)
۶۳	سده در میان ایل فارسیمدان گوغر
۶۳	سده چوپانی
۶۴	سده دهقانی (زراعی)
۶۵	سده اربابی
۶۵	نقل مشکل گشا
۶۶	توسل به ام‌البنین و نقش شمع

۶۷	تأمین سوخت و گرمابخشی
۶۸	مراسم محرم و صفر در گوغر
۶۸	عزاداری و شبیه‌خوانی در گوغر
۶۹	پنجم محرم
۷۰	ششم محرم
۷۰	هفتم محرم
۷۱	هشتم محرم
۷۱	نهم محرم
۷۲	دهم محرم
۷۴	پامنبری
۷۷	مراسم ماه مبارک رمضان
۷۸	طریقه بیدار کردن افراد در سحر ماه مبارک
۸۰	سر روزهای
۸۰	آلای رمضانیا
۸۱	عید فطر
۸۱	دوبیتی‌های محلی
۸۳	نواهای کردی
۹۰	آیین‌ها و مناسک گذر
۹۱	نشانه‌هایی در تعیین جنسیت نوزاد
۹۲	رخت برون
۹۴	شیو شیشه
۹۵	بازی‌های رایج شب شش در گوغر
۹۶	شیر - خط بازی شب شش در گوغر
۹۶	عاشقو بازی
۹۶	رفع زردی نوزاد

۹۷	نام گذاری کودک
۹۸	لالایی های گوغر
۱۰۳	مراسم عروسی در گوغر
۱۱۷	آبادوها
۱۲۵	مراسم ختم گوغر
۱۲۷	کنایات اورهای پیرامون ختم در گوغر
۱۲۹	فردت و خویش گوغر
۱۲۹	قصه ها و افسانه ها
۱۴۴	بازی های محلی گوغر
۱۵۳	بازی های کودکان محلی گوغر
۱۶۱	درمان بیماری به شیوه بوم گوغر
۱۷۰	غذاهای محلی گوغر
۱۸۲	نحوه تهیه برخی محصولات دامی
۱۸۶	فامیل های گوغر
۱۹۰	آموزش و پرورش در گوغر
۱۹۴	گوغر در دوره پهلوی اول و دوم
۱۹۴	خان
۱۹۵	کدخدا
۱۹۸	خانه انصاف گوغر
۱۹۹	درمانگاه سازمان شاهنشاهی گوغر
۲۰۱	شرکت های تعاونی گوغر
۲۰۳	فصل چهارم: جاذبه های گردشگری گوغر
۲۰۵	جاذبه های گردشگری
۲۰۵	سابقه سکونت در گوغر

۲۰۶.....	شاهد اول : سنگ نگاره ها.....
۲۰۸.....	شاهد دوم : غارها (شکفت).....
۲۱۰.....	شاهد سوم : زیارتگاه ها.....
۲۱۱.....	شاهد چهارم : قلعه ها.....
۲۱۳.....	جاذبه های گردشگری طبیعی.....
۲۱۳.....	چشمه ها و آبشخورهای اطراف کوهستان مزار.....
۲۱۳.....	آبشخورها چشمه سارها در دل کوهستان مزار.....
۲۱۴.....	متمدن ترین سازه آبگوغر.....
۲۱۶.....	پوشش گیاهی گوغر.....
۲۱۷.....	زندگی جانوری.....
۲۱۸.....	جاذبه های گردشگری ورزشی.....
۲۱۸.....	کوه های گوغر.....
۲۱۹.....	غار جفریز.....
۲۲۱.....	جاذبه های گردشگری تاریخی.....
۲۲۲.....	معماری خانه های سنتی در گوغر.....
۲۲۲.....	پلان ساختمان.....
۲۳۱.....	جاذبه های گردشگری مذهبی و زیارتی.....
۲۴۳.....	فصل پنجم : فعالیت اقتصادی گوغر.....
۲۴۵.....	اقتصاد گوغر.....
۲۴۶.....	ابزارآلات کاربردی کشاورزی.....
۲۴۹.....	مراحل کشاورزی.....
۲۴۹.....	مرحله کاشت.....
۲۵۰.....	مرحله داشت.....
۲۵۰.....	مرحله برداشت.....

۲۵۱.....	ب: دام پروری.....
۲۵۲.....	صنایع دستی گوغر.....
۲۵۲.....	مشاغل قدیمی و سنتی گوغر.....
۲۵۵.....	دستبافت های گوغر.....
۲۵۷.....	مراحل، ابزار و ویژگی های قالی بافی.....
۲۵۹.....	ابزار مو استفاده و ویژگی های قالی ها و گلیم های تولیدی منطقه.....
۲۶۰.....	نقش مایه (موتیف ها) طرح های قالی و گلیم منطقه گوغر.....
۲۶۵.....	رنگرزی د قالی.....
۲۶۶.....	دیگردستبافت ها و محصولات گوغر.....
۲۶۹.....	نحوه تهیه نمد.....
۲۷۵.....	منابع و مآخذ.....

فصل اول

۵۰.....	جدول ۱- روستاهای مسکونی دائمی دهستان گوغر.....
۷۷.....	جدول ۲- اسامی پیرغلامان گوغر.....
۱۸۹.....	جدول ۳- الف) نمودار سازمان اجتماعی ایل افشار گوغر.....
۱۹۰.....	جدول ۳- ب) نمودار سازمان اجتماعی ایل افشار گوغر.....
۱۹۶.....	جدول ۴- اسامی کدخدایان گوغر از سال ۱۳۴۴ - ۱۳۲۰.....
۱۹۸.....	جدول ۵- اسامی خانه انصاف گوغر.....
۱۹۹.....	جدول ۶- معتمدین درمانگاه شاهنشاهی گوغر.....
۲۰۱.....	جدول ۷- اعضای شرکت تعاونی گوغر.....

مقدمه ناشر

چقدر نادرست است که فکر کنیم بزرگی و عظمت یک سرزمین، به وسعت خاک و یا جمعیت زیاد و آثار و بناهای آن است. زیرا چه سرزمین هایی را می شناسیم که اگر هم این معیارها برخوردارند، اما بزرگی، زیبنده آنها نیست و در برابر، چه جاهایی را می شناسیم و می شناسیم که هم گستره آنها چندان زیاد نیست و هم مردمشان اندک هستند، اما بزرگی از وجود آنها می بارد.

گوغر و دیگر روستاها و مناطق آن محدوده که در دامنه های سرسبز و خرم بلندی هایی هزار قرار دارند، سايسته سخن بالا هستند جاهایی با مردمانی تیزهوش، با طراوت، پرتلاش و سادگی، که در هر زمینه ای گام نهادند، موفقیت و بهروزی را برای خود رقم زدند، آن گونه که بسیاری از شخصیت های برجسته ای در هر زمینه که نام این سرزمین و همایگانش را پسوند فامیل خود دارند.

اما به راستی، انگیزه این روشنائی اندیشه را که با جستجو کرد؟ آیا این باور محلی و همگانی که وجود گردو و امگا ۳ موجود در آن ارساز بوده، درست است یا عوامل دیگری در کار می باشد؟

آنچه به یقین می توان یاد کرد اینکه اصولاً سردسیر و مناطق کوهستانی که هر لحظه تصویری از زیباترین نشان های طبیعت را در برابر دیدگان آدمی می گشاید، نقشی انکارناپذیر دارند. کسی چه می داند، شاید آن روز که شیخ محمود شبستری به کرمان آمد و دختری از زیبا رویان بردسیری را برای همسری برگزید و هر بامداد دست در دست آن بانوی گرمی، راهی دامنه های سرسبز لاله زار می شد و خنکای نسیم کوه های هزار محاسنش را شانه می زد، طبعش گل کرد و به سرودن مثنوی «گلشن راز» گرایش پیدا کرد و راز آن گلشن را در آن سرزمین خدایی گشود.